

DOF Sydvestjylland - Årsberetning 2018 (for året 2017)

Kære fuglevenner

2017 har budt på både glædelige resultater for fuglene og naturen, men også et forsåt voldsomt pres mod samme og deciderede nedture - sådan må det være, når den øverst ansvarlige politiske ledelse betragter en bølgende kornmark som udtryk for den ypperste natur. Misforstå mig ikke, jeg synes også godt om en bølgende kornmark, der jo har den fordel frem for en parkeringsplads, at den - kornmarken - forvandles til føde og indtægt for en landmand. I biologisk sammenhæng er den desværre blot en lille smule mere død end parkeringspladsen.

Og kornmarker er der masse af - tæt på 62 procent af Danmark er dækket af agerland, og står det til landbrugsminister (miljø- og fødevarerminister) Esben Lunde Larsen, så får vi udvidet arealet med ca. 250 kvadratkilometer mere agerland - ca. samme størrelse som Langeland, idet han gerne ser, at ti procent af det eksisterende natura 2000-areal mister den beskyttelse, der trods alt ligger i at være udpeget som natura 2000-areal. Til billedet hører, at vi i forvejen her i Danmark har det procentvis mindste natura 2000-areal i Europa, men til gengæld det mest intensivt opdyrkede agerland.

Samme agerland har i løbet af 40 år mistet op imod tre millioner fugle, der ikke har kunnet finde fugls føde i det intensivt dyrkede landbrug. Så meget desto mere skal vi være glade for, at det i forhandlingerne i Vildtforvaltningsrådet lykkedes DOF at friholde hjejlen for jagttid - til gengæld må vi så lade sølvmågen holde for. Vores landsformand Egon Østergaard udtrykte tilfredshed med resultatet af forhandlingerne om nye jagttider og arter, hvor det bl.a. er lykket at friholde havlit og fløjlsand-hunner samt knortegås og sporver. Derimod er han - og vel de fleste af os - ikke voldsomt imponeret af Dansk Folkepartis pludselige begejstring for en mellemøstlig kulturgren - falkonerjagt. I det dyrebeskyttelsesbegejstrede parti har man pludselig fået smag for at jage småfugle og mindre pattedyr med opdrættede og trænedede falke. Vi kan så bare håbe, at de ikke får øje på hunde- og hanekamp og tyrefægtning.

Miljøministeriet har indgået en ny tre-årig aftale med DOF om brug af DOF-basen mod en beskedent betaling for staten, men en vigtig indkomst for DOF. Det er godt for DOF og forhåbentlig også for fuglene og naturen. Hvordan ministeriet eller ministeren bruger adgangen til vores mange millioner fugleobservationer har vi ikke den store indflydelse på. Men Lunde Larsen har dog som noget nyt inviteret DOF sammen med miljøordførerne fra regeringspartierne til at tale naturpolitik. Og ud fra devisen - "hold dine venner tæt på, men dine fjender endnu tættere" - er det vist ikke så dårligt endda. (Lincoln)

Fra de bonede gulve hos miljøministeriet til Vestjylland og vores egen verden.

Som alle der har været på Blåvandshuk for nyligt har kunnet konstatere så sker der store ting og sager derude. Vi i DOF kan nok ikke tage æret for det hele - fjernelsen af hybenrosebeplantningen f.eks. - men en lille meget aktiv gruppe omkring Blåvand Fuglestation har nu opstillet en Blåvandsruse i fyrhaven og i samarbejde med Varde Kommune fortsætter man med at styrke ringmærkning, trækobservation og formidling på stedet. Vi er lidt nervøse for, hvad Naturstyrelsen vil gøre med stationen, men sætter vores lid til at man finde en fornuftig løsning på styrelsens ønske om at afhænde udgiftskrævende ejendom. Fuglestationen og stationens venner fortsætter i hvert fald arbejdet i samarbejde med NaturKulturVarde.

DOF Sydvestjyllands datagrupper har i 2017 haft travlt med Atlas III-projektet, hvor de to lokalansvarlige Jens Ole Byskov og Sven Bødker har haft nok at se til. Projektet synger nu på sidste vers.

Generelt set kommer vi ud med et fornuftigt resultat. Vi har 149 kvadrater i DOFSydvest, hvoraf de 138 er "dækket" – dvs., at de har en kvadratansvarlig. TimeTælleTurene er også pænt dækket ind, men lige nu mangler der data fra 10 ture. De kan godt være udført, men er så ikke indtastet. Som sagt er projektet snart slut, så hvis man ligger inde med observationer, som endnu ikke er indtastet, så er det nu.

228 personer har indtastet observationer i vore kvadrater. Fordelingen går fra 2500 observationer til 1.

Der er i alt registret 7 mulige ynglefuglearter, 22 sandsynlige og 149 sikre. Totalt set altså 171 arter, som yngler i DOFSydvests område – idet de mulige arter normalt

ikke medregnes. Filsø ligger højest med 116 arter. I den anden ende er der flere kvadrater med kun 9 arter.

Som så ofte i projekter af denne art, er det en forholdsvis lille gruppe dedikerede ornitologer, som har udført en betydelig del af arbejdet, men alle bidrag er vigtige for Atlas III.

Filsøgruppen udfører stadig et stort arbejde både med de månedlige tællinger og øvrige aktiviteter. Vi fik også afsluttet vores rapport for året 2016. Den kan findes på DOF Sydvests hjemmeside og Aage V. Jensen Naturfonds hjemmeside. Arbejdet med rapporten for 2017 går snarest i gang.

Der har været afholdt et meget givende fyraftensmøde for fugletællerne med deltagelse af de to vigtigste forskere fra KU – samt vicedirektør og biolog fra Naturfonden. Efterfølgende er det aftalt med KU, at der nu skal laves en sammenfattende rapport for søens første år.

Resultaterne af vores fugletællinger indgår nu også i et større projekt, ”De nye søer”, hvor man sammenstiller data fra en længere række af nye eller genetablerede projekter. Projektet finansieres af Naturfonden.

Ole Thorup og Jens Rye Larsen har deltaget i en weekend for lokale koordinatører i Punkttællingsprojektet. Det er et stort ønske, ikke mindst i vores lokalafdeling, at få flere tællere på banen. Vi vil i løbet af foråret henvende os direkte til nogle af vores medlemmer, og vi tilbyder gerne vores hjælp til at komme i gang. Projektet er ikke særlig krævende, men det er uhyre værdifuldt, da det skaffer sikker viden om op- og nedgang for vores mere almindelige fugle. Projektet har kørt i mere end 40 år i Danmark. Desuden er der tilsvarende projekter i de fleste andre europæiske lande.

Turgruppen 2017

Der blev afholdt 20 fugleture, mens 2 måtte aflyses pga. vejret. To af dem var af længere varighed.

Den ene var en firedages forårstur til områder vest og nordvest for Berlin, bl.a. Müritz See.

Den anden gik til Stevns, hvor efterårstrækket var målet. Desværre druknede denne tur delvist i regn, så det i nogen grad blev til en museumstur i stedet.

Det typiske deltagerantal er 12-15 personer.

Der produceres normalt en rapport om turen, som kan ses på hjemmesiden.

Hjemmesiden 2017

Den nye hjemmeside er nu godt indarbejdet og fungerer teknisk uhyre stabilt. Indholdet produceres for 90 procent af redaktøren. Det ville være fint, hvis andre også ville bidrage, henvend jer til Søren Peder, hvis I har noget, der kunne interessere lokalafdelingens medlemmer.

Facebookgruppen lever i bedste velgående, her kommer man nemt i kontakt med mange i lokalområdet, og det bliver heldigvis brugt.

DOF Sydvestjyllands modtager hver eneste år et utal af opfordringer og invitationer til at deltage i messer, markeder, events og arrangementer. Listen er nærmest uhyggelig lang, og uanset hvor gerne vi end ville, så er det fysisk umuligt for os at være med alle steder. Vi har gjort en dyd ud af at stille op til høstmarked på Midtgård, da vi her kommer i kontakt med en masse mennesker - ikke mindst børn og unge, som med kyndig vejledning fra et hold frivillige og bestyrelsesmedlemmer får hjælp til at bygge fuglekasser. Vi er med her på stedet til Marbækdagen, og senest har vi deltaget i den landsdækkende Ørnens Dag med bemandede poster både på Fanø og ved Filsø.

Men med godt 400 medlemmer kunne vi godt have ambitioner om at deltage lidt flere steder. Og derfor har vi besluttet at lave et medlemsarrangement lørdag den 17. marts, hvor vi gerne vil invitere alle interesserede med til Vadehavscentret i Vester Vedsted. Her vil vi lade centrets leder Klaus Melbye guide os rundt og fortælle om stedet - senere støder naturformidler og aktiv doffer Vicky Knudsen til for at give os et ornitologisk stand-up-show, der senest begejstrede alt og alle på repræsentantskabsmødet. Vi vil også fortælle lidt mere om, hvad det egentlig er bestyrelsen går og laver, og hvor du og andre medlemmer kan være med.

På det naturpolitiske område har lokalafdelingen fortsat været aktiv i de forskellige råd og udvalg, hvor vi kan sidde med omkring bordet og gøre foreningens holdninger gældende. I kommunernes grønne råd, hvor Ole Hansen, Kim Fischer og Johannes Kaack sætter fuglene og naturen på dagsordenen, når Esbjerg, Fanø, Varde og Vejen

kommune planlægger noget i landskabet. På Fanø har arbejdet i det grønne råd resulteret i en politisk velvilje til at adskille biler og højvandsrastende vadefugle på stranden, når blæsevejr oversvømmer fuglenes sædvanlige rastepladser.

DOF sydvest er repræsenteret i Nationalpark Vadehavets bestyrelse, hvor en lang række initiativer søsættes. DOF kommer med input til f.eks. nationalparkens prædationsprojekt, der skal reducere antallet af ræve og mink på de vigtigste ynglelokaliteter. DOF's frivillige har også gjort en stor indsats i forbindelse med en helt ny terne-mole på Esbjerg Havn. De frivilliges hjælp her er helt afgørende. Ligeledes på Fanø, hvor Nationalparken har bekostet et rævesikkert hegn. Opsætning og næsten daglige tjek og optællinger er en del af den vigtige frivillige indsats. Tak for det.

Vadehavet er som bekendt delt mellem tre lande, der formelt arbejder sammen på allerhøjeste minister niveau. Men det har været fornemmelsen i flere år, at den danske indsats har ladet meget tilbage at ønske, og både Tyskland og Holland har efterlyst politisk engagement og penge fra dansk side. Den historie lykkedes det så at sige DOF Sydvest at få solgt til de landsdækkende medier, hvilket har været et fromt ønske i årevis. Medieinteressen var massiv, og vores budskab blev bakket op af både forskere og den tidligere leder af de tre landes fælles Vadehavssekretariat. Debatten førte til, at miljøministeren måtte svare på kritiske spørgsmål i Folketingssalen fra Socialdemokratiet. Ikke overraskende svarede ministeren lidt i øst, når spørgsmålene gik i vest. Men der venter måske en ny mulighed for at fortsætte debatten, når de tre landes ministre mødes til den næste fælles store Vadehavskonference i maj i år.

Nationalparken skal nu i gang med at lægge nye planer for de kommende år, og DOF Sydvest skriver lige nu på en række gode forslag.

Senest er Ingelise Sørensen trådt ind i det nye Naturråd som skal rådgive de sydvestjyske kommuner i arbejdet med at tegne det såkaldte grønne Danmarkskort. Stor tak til Ingelise for den indsats.

Og i det hele taget tak til bestyrelsen og alle aktive i DOF Sydvestjylland.